

Sygn. akt D 29/17

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 11 października 2017 roku

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku w składzie:

Przewodniczący: radca prawny Anna Żółtańska-Figiel

Członkowie: radca prawny Elżbieta Daniluk

radca prawny Waldemar Szurkowski

Protokolant: Dominika Wesołowska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2017r. zażalenia na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 22 maja 2017r. o umorzeniu dochodzenia sygn. akt R [REDAKTOWANE], na podstawie art. 437 § 1 kpk, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2016r., poz.233),

postanawia:

- 1) uchylić zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 22 maja 2017r. o umorzeniu dochodzenia sygn. akt R [REDAKTOWANE] i przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania,
- 2) kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku.

Przewodniczący:

Członkowie:

UZASADNIENIE

W dniu 8 kwietnia 2016r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wpłynęła skarga [REDAKTOWANE] na przekroczenie uprawnień zawodowych przez radcę prawnego [REDAKTOWANE] działającego na szkodę skarżącej. Skarżąca wskazywała, że wymieniony radca prawny, będący bratem jej męża, od początku sierpnia 2015r. zastrasza ją i grozi, powołując się na swoją funkcję radcy prawnego, wysyła pisma do różnych instytucji (m.in. Policji, Prokuratury i MOPS) inicjując postępowania karne i cywilno-rodzinne na jej szkodę. Nadto, na początku sierpnia 2015r. zniszczył dokumenty osobiste i mienie skarżącej. Natomiast, w dniu 14 marca 2016r. zjawiając się bez zaproszenia w domu skarżącej, wmawiał interweniującym policjantom, że nie ma ona prawa wyprosić z mieszkania jego matki.

W następstwie tej skargi, Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku postanowieniem z dnia 6 października 2016r. wszczął dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust.1 pkt 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 i art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. W toku dochodzenia [REDAKTOWANE] przedłożyła szereg dokumentów (kserokopii): dotyczących zawiadomień o przestępstwie dokonanych przez [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE], niebieskiej karty założonej dla [REDAKTOWANE] na wniosek [REDAKTOWANE], kopert adresowanych przez [REDAKTOWANE] do dr [REDAKTOWANE], protokołu przesłuchania [REDAKTOWANE] przez prokuratora, zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa złożonego przez [REDAKTOWANE], postanowienia o umorzeniu dochodzenia w sprawie znęcania się nad [REDAKTOWANE] i jego dziećmi, postanowienia Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANE] uchylającego postanowienie odmawiające wszczęcia dochodzenia w sprawie z zawiadomienia [REDAKTOWANE] oraz postanowienia o wszczęciu dochodzenia w sprawie uporczywego nękania [REDAKTOWANE]. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przesłuchał w charakterze świadków skarżącą i radcę prawnego [REDAKTOWANE].

Postanowieniem z dnia 22 maja 2017r., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku umorzył dochodzenie prowadzone na skutek zawiadomienia [REDAKTOWANE] w ww. sprawie o przekroczenie uprawnień przez radcę prawnego [REDAKTOWANE], wykorzystanie pozycji zawodowej a także o zachowanie

godzące w godność zawodu. Uzasadniając to postanowienie, Zastępca Rzecznika obszernie zrelacjonował treść zeznań przesłuchanych świadków a następnie stwierdził, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do dalszego prowadzenia dochodzenia ani też do postawienia radcy prawnemu [REDAKTOR] [REDAKTOR] zarzutu nienależytego wykonywania zawodu radcy prawnego. Stwierdzenie to zostało oparte o zeznania radcy prawnego [REDAKTOR] [REDAKTOR], uznane za wiarygodne, z których wynika, że nie popełnił on czynów zarzucanych mu przez skarżącą czynów. W ocenie Zastępcy Rzecznika, opisywana przez skarżącą i [REDAKTOR] [REDAKTOR], sytuacja z dnia 1.08.2015r., miała charakter rodzinny związany z ciężkim wypadkiem motocyklowym [REDAKTOR] [REDAKTOR] –męża skarżącej, w wyniku którego utracił on nogę. Sytuacja ta wywoływała wiele emocji i napięcie w całej rodzinie. Podejmowane przez radcę prawnego [REDAKTOR] [REDAKTOR] prywatnie czynności miały na celu jedynie dobro jego niepełnosprawnego brata i jego dzieci, a nadto radca miał zgodę brata – współwłaściciela mieszkania, co wyłącza naruszenie miru domowego. Z zeznań [REDAKTOR] [REDAKTOR] wynika, że trakcie sprzątnięcia mieszkania zostały wyrzucone jedynie śmieci oraz stare, nienadające się do użytku ubrania, a w segregacji i sprzątnięciu mieszkania brała udział sama skarżąca. Nie został udowodniony zarzut zniszczenia mienia dokumentów i mienia należącego do [REDAKTOR] [REDAKTOR], ani zarzut zastraszania i formułowania gróźb pod adresem skarżącej. Zastępca Rzecznika nie znalazł także podstaw do uznania, że radca prawny [REDAKTOR] [REDAKTOR] wykorzystał wykonywany zawód do wpłynięcia na ww. sytuację. Nie świadczą o tym, sam fakt przedstawiania argumentów prawnych w dyskusji czy złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Podczas zgłaszania swoich podejrzeń do organów, radca prawny [REDAKTOR] [REDAKTOR] podpisywał się wyłącznie swoim imieniem i nazwiskiem. Nadto, sam fakt wysyłania części korespondencji z kancelarii, nie świadczy o wykorzystywaniu pozycji w celu wywarcia wpływu na inne osoby – panią psycholog.

Postanowienie o umorzeniu dochodzenia zostało zaskarżone przez [REDAKTOR] [REDAKTOR] odwołaniem z dnia 19.06.2017r., w którym podniesiono zarzut błędnej oceny dowodu z zeznań radcy prawnego [REDAKTOR] [REDAKTOR], które winny być uznane za niewiarygodne z uwagi na ich sprzeczność ze zgromadzonymi w sprawie dowodami z dokumentów, w tym pochodzącym od tego radcy prawnego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i protokołu przyjęcia ustanego zawiadomienia o przestępstwie oraz sprzeczność z odmiennymi twierdzeniami skarżącej. Drugi zarzut dotyczy błędu w ustaleniach faktycznych, co do celu czynności podejmowanych przez radcę prawnego [REDAKTOR]

██████████, co do posługiwania się przez radcę prawnego ██████████ podczas zgłaszania podejrzeń do organów wyłącznie swoim imieniem i nazwiskiem, podczas gdy w protokole przyjęcia ustanęgo zawiadomienia o przestępstwie w rubryce zawód wyraźnie figuruje „radca prawny”. Błędym było też ustalenie, co do nienaruszenia przez ██████████ miru domowego skarżącej, podczas gdy z materiału dowodowego, w tym składanych przez ██████████ zawiadomień o przestępstwie oraz zeznań skarżącej wynika, że wbrew woli - oporowi skarżącej przebywał on w jej mieszkaniu i wynosił jej rzeczy, w tym prócz „śmieci”, zupełnie nowe nierozpakowane rzeczy, przedmioty wartościowe m.in. książki.

Sąd ustalił, co następuje.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu wyjaśniającym (złożonych dokumentów i zeznań świadków) wynika niewątpliwie, że w wyniku wypadku motocyklowego z dnia 31.07.2015r., mąż skarżącej ██████████, doznał ciężkich obrażeń a przede wszystkim utraty nogi. Po wizycie rodziny w szpitalu u poszkodowanego w dniu 1 sierpnia 2015r., w kolejnym dniu, przed powrotem poszkodowanego do domu (w dniu 4.08.2015r.), radca prawny ██████████, będący bratem ██████████, przy pomocy swojej żony ██████████, swojej matki ██████████ i kolegi brata – ██████████ sprzątał mieszkanie ██████████ i ██████████ zlokalizowane w ██████████ przy ul. ██████████. W ramach sprzątania z mieszkania wyniesiono kilkadziesiąt worków rzeczy, w tym m.in. ubrań, książek, do zamówionego kontenera i pobliskich pojemników Caritasu.

Natomiast, w materiale dowodowym sprawy znajdują się rozbieżności, co tego, czy przebywanie radcy prawnego (wraz z ww. osobami) w mieszkaniu ██████████ i ██████████ ██████████ w wymienionym czasie i usuwanie z mieszkania konkretnych rzeczy, miało miejsce za zgodą ██████████

W treści zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego z dnia 17.08.2015r. sporządzonego przez ██████████ (podpisanego jego imieniem i nazwiskiem) adresowanego do Komisariatu Policji ██████████, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ██████████ i Dzielnicowego Ośrodka Pomocy Społecznej w ██████████ a dotyczącego znęcania się przez ██████████ nad mężem i dziećmi, zawarta jest informacja o wyrzuceniu „ponad pięćdziesiąt 120 litrowych worków ze śmieciami”, oraz o tym, że wśród nagromadzonych przedmiotów znajdowały się „również zupełnie nowe,

nierozpakowane rzeczy takie jak ubranka dla małych dzieci i książki”. Dodatkowo, że [REDAKTOWANE] próbowała przeszkodzić w sprzątaniu wzywając policję i swoją siostrę [REDAKTOWANE]. Analogiczne informacje znajdują się w protokole ustnego przejęcia zawiadomienia o przestępstwie – od [REDAKTOWANE] – z dnia 18.08.2015r. sporządzonym przez funkcjonariusza Komendy Policji w [REDAKTOWANE]. W protokole, w rubryce nr 14 dotyczącej zajęcia m.in. rodzaju wykonywanej pracy osoby składającej zawiadomienie figuruje zapis „radca prawny”. W ww. zawiadomieniu i protokole zawarte jest stwierdzenie, że [REDAKTOWANE] poprosił [REDAKTOWANE] (bratową) i [REDAKTOWANE] (teściową) o posprzątanie mieszkania przed jego powrotem ze szpitala. Zbieżne częściowo z powyższym, informacje zawarte są w protokole przesłuchania [REDAKTOWANE] przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Sopocie z dnia 2 października 2015r. w sprawie [REDAKTOWANE] z wyjątkiem odmiennego stwierdzenia, że „stare dziecinne ciuchy poszły do kontenera, książki zostały”, oraz że „[REDAKTOWANE] nie pozwalała nam wyrzucać tych rzeczy”. Zeznając w charakterze świadka przed Zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 17 maja 2017r. radca prawny [REDAKTOWANE] podał, że posiadał zgodę brata na wejście do jego mieszkania oraz że [REDAKTOWANE] początkowo telefonicznie nie wyraziła zgody na przyjazd rodziny do mieszkania celem posprzątania, potem wyraziła zgodę i chęć pomocy oraz, że rzeczy do wyrzucenia i do odłożenia były konsultowane z [REDAKTOWANE]. Wskazał, że rzeczy nowe, książki wartościowe, rzeczy dziecięce za małe dla dzieci brata były odkładane do pojemnika PCK. Zaprzeczył, by wyrzucano jakiegokolwiek dokumenty czy rzeczy związane z chórem.

Z kolei [REDAKTOWANE] w swych zeznaniach wskazywała, że [REDAKTOWANE] wtargnął do jej mieszkania bez jej zgody i wyrzucił jej rzeczy: pracę magisterską, książki, nuty, ubrania (protokół przesłuchania z dnia 21 października 2016r.), czy też, że zabrał jej rzeczy osobiste i dokumenty i je wyrzucił (protokół przesłuchania z dnia 23 marca 2017r.). W zawiadomieniu–wniosku o ściganie z dnia 17.03.2017r. złożonym do Komendanta Policji [REDAKTOWANE] dotyczącym naruszania miru domowego, [REDAKTOWANE] podała, że po wypadku męża nie sprzeciwiała się wizytom [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE], gdyż mieli oni zajmować się dziećmi i uporządkować mieszkanie przed powrotem jej męża ze szpitala. Wyrzucali oni jednak jej rzeczy i dokumenty bez żadnego uzgodnienia z nią. Nie wyrażała zgody na wyrzucanie lub niszczenie rzeczy i dokumentów (w ilości kilkudziesięciu worków). Protestowała i usiłowała przeszkodzić temu.

Dochodzenie w sprawie znęcania się nad [REDAKTOWANE] i jego dziećmi zostało umorzone przez policję postanowieniem z dnia 28 grudnia 2015r. w sprawie [REDAKTOWANE] wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego.

Policja odmówiła zaś, wszczęcia dochodzenia w sprawie uporczywego nękania [REDAKTOWANE] postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2016r. Postanowienie to zostało uchylone przez Sąd Rejonowy w [REDAKTOWANE] dnia 2 grudnia 2016r. na skutek zażalenia pełnomocnika [REDAKTOWANE]. Sąd wskazał na konieczność dokonania ustaleń dowodowych dotyczących objętych zawiadomieniem, podejrzewanych czynów zabronionych, w tym w zakresie uszkodzenia, zniszczenia mienia, naruszania miru domowego, naruszenia nietykalności cielesnej oraz kierowania gróźb i wyzwisk. Dnia 15 grudnia 2016r. Komisariat Policji w [REDAKTOWANE] wszczął dochodzenie w sprawie uporczywego nękania [REDAKTOWANE] (sygn. [REDAKTOWANE]).

Radca prawny [REDAKTOWANE] wysłał w dniu 16.09.2015r. do dr [REDAKTOWANE] na adres Przychodni Zdrowia Psychicznego „[REDAKTOWANE]” w [REDAKTOWANE] korespondencję w kopertach opatrzonych pieczęcią Kancelarii prawnej [REDAKTOWANE] radcy prawnego [REDAKTOWANE].

Sąd zważył, co następuje.

Ustalone, wskazane wyżej rozbieżności w materiale dowodowym sprawy, co do istnienia zgody [REDAKTOWANE] na przebywanie radcy prawnego [REDAKTOWANE] w mieszkaniu małżonków [REDAKTOWANE] i usuwania z mieszkania części jej rzeczy oraz okoliczności związanych z tymi zdarzeniami, zdaniem Sądu Dyscyplinarnego, wymagały rozważenia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego. Rozważenie to winno znaleźć swój wyraz w dokonanej przez Zastępcę Rzecznika ocenie całokształtu materiału dowodowego.

Tymczasem, Zastępca Rzecznika w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, nie odniósł się do owych rozbieżności, w szczególności nie dokonał oceny wiarygodności zeznań [REDAKTOWANE] i jej twierdzeń zawartych w zawiadomieniu z dnia 17.03.2017r. złożonym do Komendanta Policji [REDAKTOWANE] odmiennych od zeznań i twierdzeń radcy prawnego [REDAKTOWANE], które także zawierają rozbieżności. Poprzestanie, w tej sytuacji, na ocenie zeznań radcy prawnego [REDAKTOWANE] i uznanie ich za spójne, logiczne i w pełni wiarygodne, uzasadnia zarzut dowolnej oceny dowodów nie opartej na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie. W konsekwencji, wadliwością

obarczone są oparte na takiej, jednostronnej ocenie dowodów ustalenia faktyczne, że radca prawny [REDAKTOWANE] nie dopuścił się naruszenia miru domowego, nie zniszczył dokumentów i mienia [REDAKTOWANE]. W powyższym kontekście, ustalenia takie są, co najmniej przedwczesne. Zastępca Rzecznika nie podjął też, dodatkowych czynności wyjaśniających, mających na celu usunięcia nasuwających się wątpliwości, co do naruszenia miru domowego i uprawnionego usuwania rzeczy [REDAKTOWANE] jak choćby przesłuchanie osób uczestniczących w sprzątaniu mieszkania na początku sierpnia 2015r. (w tym osoby postronnej – [REDAKTOWANE]), czy ustalenie losów (wyniku) dochodzenia wszczętego dnia 15 grudnia 2016r. przez Komisariat Policji w [REDAKTOWANE] w sprawie nękania [REDAKTOWANE].

Powyższe uchybienia czynią zasadnym uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania. Zastępca Rzecznika winien uzupełnić dochodzenie przez podjęcie czynności umożliwiających weryfikację wskazanych rozbieżności, wynikających z dotychczasowego materiału dowodowego a następnie dokonać wszechstronnej analizy i oceny całego materiału dowodowego i na jej podstawie podjąć stosowną decyzję procesową. W przypadku dokonania ewentualnych ustaleń, co do braku zgody [REDAKTOWANE] na przebywanie radcy prawnego [REDAKTOWANE] w mieszkaniu przy ul. [REDAKTOWANE] w [REDAKTOWANE] przed powrotem [REDAKTOWANE] ze szpitala, Zastępca Rzecznika winien rozważyć, jakie znaczenie, dla zarzutu naruszenia miru domowego, ma brak zgody jednego małżonków – współwłaścicieli ww. mieszkania, przy dysponowaniu zgodą drugiego z małżonków na przebywanie w mieszkaniu. Podobna analiza winna dotyczyć ewentualnego braku zgody na usuwanie rzeczy [REDAKTOWANE].

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego nie zasługuje natomiast na uznanie podnoszony przez skarżącą zarzut nieuprawnionego posługiwania się przez [REDAKTOWANE] tytułem radcy prawnego przy składaniu zawiadomienia o przestępstwie, albowiem każda osoba składająca ustnie takie zawiadomienie jest zobligowana do wskazania swojego zajęcia (rodzaju wykonywanej pracy) w przewidzianej do tego rubryce protokołu przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie.

W związku z powyższym, należało postanowić jak w sentencji, przy czym o kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy (art. 426 § 1 kpk w zw. z art. 465 kpk i art. 74(1) ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych).

Przewodniczący:

Członkowie: